

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Національний авіаційний університет
Навчально-науковий Гуманітарний інститут**

Система менеджменту якості

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС

навчальної дисципліни

«Порівняльна лексикологія англійської та української мов»

для галузі знань
спеціальності

**03 Гуманітарні науки
035 Філологія**

СМЯ НАУ НМК 12.01.03 – 01 – 2016

КИЇВ

Навчально-методичний комплекс розробила:

доцент кафедри англійської філології і перекладу,
кандидат філологічних наук _____ Шахновська І.І.

Навчально-методичний комплекс обговорено та схвалено на засіданні кафедри англійської філології і перекладу, протокол № _____ від «___» _____ 2016 р.

Завідувач кафедри _____ Сидоренко С.І.

Навчально-методичний комплекс обговорено та схвалено на засіданні НМРР НН ГМІ, протокол № _____ від «___» _____ 2016 р.

Голова НМРР _____ Ягодзінський С.М.

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО КОМПЛЕКСУ

Дисципліна «Порівняльна лексикологія англійської та української мов»

галузь знань 03 «Гуманітарні науки»

спеціальність 035 «Філологія»

№	Складова комплексу	Позначення електронного файлу ¹⁾	Наявність	
			друкований вигляд	електронний вигляд
1	Навчальна програма	01_ПЛАУМ_НП	+	+
2	Робоча навчальна програма (денна форма навчання)	02_ПЛАУМ_РНП_С	+	+
3	Робоча навчальна програма (заочна форма навчання)	03_ПЛАУМ_РНП_З	+	+
4	Положення про рейтингову систему оцінювання (заочна форма навчання)	04_ПЛАУМ_РСО_З	-	-
5	Конспект лекцій	05_ПЛАУМ_КЛ	+	+
6	Методичні рекомендації з виконання контрольних робіт для студентів заочної форми навчання	06_ПЛАУМ_МР_КРз	+	+
7	Методичні рекомендації з самостійної роботи студентів з опанування навчального матеріалу	07_ПЛАУМ_МР_СРС	+	+
8	Тести з дисципліни	08_ПЛАУМ_Т	+	Приклад
9	Модульні контрольні роботи	09_ПЛАУМ_МКР_1	+	Приклад
10	Пакет комплексної контрольної роботи	10_ПЛАУМ_ККР	+	Приклад ККР

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий Гуманітарний інститут
Кафедра англійської філології і перекладу

КОНСПЕКТ ЛЕКЦІЙ

з дисципліни «Порівняльна лексикологія англійської і української мов»

галузь знань **03 «Гуманітарні науки»**
спеціальність **035 «Філологія»**

Укладач:

канд. філол.н. Шахновська І.І..

Конспект лекцій розглянутий та схвалений
на засіданні кафедри англійської філології і перекладу

Протокол № ____ від «__»____2016 р.

Завідувач кафедри _____ Сидоренко С.І.

Lecture 8

STYLISTIC DIFFERENTIATION OF THE ENGLISH AND UKRAINIAN VOCABULARIES

1. Basic Vocabulary of English and Ukrainian.
2. General Characteristics of Informal vocabulary.
  - 2.1 Slang
  - 2.2 Dialectal words
3. General Characteristics of Formal Worlds.

Recommended literature

Верба Л.Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов: навч. посібник для перекладацьких відділень вузів / Л.Г. Верба. – Вінниця: Нова книга, 2003. – 203 с.

1.

The social context in which the communication is taking place determines both the mode of dress and the modes of speech. When placed in different situations, people instinctively choose different kinds of words and structures to express their thoughts. The suitability or unsuitability of a word for each particular situation depends on its stylistic characteristics or, in other words, on the functional style it represents.

The term functional style is generally accepted in modern linguistics. Professor Irina Arnold defines it as "a system of expressive means peculiar to a specific sphere of communication".

By the sphere of communication we mean the circumstances attending the process of speech in each particular case: professional communication, a lecture, an informal talk, a formal letter, an intimate letter, a speech in court, etc.

All these circumstances or situations can be roughly classified into two types: formal (a lecture, a speech in court, an official letter, professional communication) and informal (an informal talk, an intimate letter).

Besides formal and informal words, there's a considerable number of words in the vocabulary of any language which are stylistically neutral.

Stylistically-neutral words	Stylistically-marked words	
	Informal	Formal
Basic vocabulary	I. Colloquial words A. literary, B. familiar, C. low. II. Slang words. III. Dialect words.	I. literary-bookish words
		II. Professional terminology.

Stylistic neutrality of the Basic vocabulary makes it possible to use them in all kinds of situations, both formal and informal, in verbal and written communication. It is a stable layer of words, which changes very slow, if it changes at all, and comprises the basis for the further growth of the vocabulary. We call them **basic stock** or general vocabulary.

These are frequently used words, indispensable in the most ordinary intercourse among people and have been such for a long period of time, they form the core of the vocabulary. For example: names of things and phenomena of the surrounding nature (*sun, moon, water, fire, earth, snow, rain*), names of human beings and of dwelling places, parts of human body (*man, woman, mother, father, house, head, hand*), names of the main spectral colours and of the processes of life activity (*red, green young, go, come, drive, live, make, etc.*)/ *structural elements of the language* {in, on, to, and, but).

Most of the words of these divisions are old native words. These words are known to all English speaking people. Basic stock words can be recognized not only by their stylistic neutrality but also by lack of connotations. For instance, the verb *to walk* means merely "to move from place to place on foot" whereas in the meanings of its synonyms *to stride, to stroll, to trot, to stagger* and others, some additional information is conveyed as they each describe a different manner of walking, a different gait, tempo, purposefulness or lack of purpose and even length of paces. Thus, *to walk*, with its direct broad meaning is a synonymic dominant.

Thus the meanings of the stylistically neutral words are general, they directly convey the notion. However, it is hard to establish the borderline between the basic stock of words and the rest of the vocabulary. Such borderlines are flexible

Informal vocabulary

Informal vocabulary is used in one's immediate circle: family, relatives or friends. One uses informal words when at home or when feeling at home.

Informal style is relaxed, free-and-easy, familiar and unpretentious. But it should be pointed out that the informal talk of well-educated people considerably differs from that of the illiterate or the semi-educated; the choice of words with adults is different from the vocabulary of teenagers; people living in the provinces use certain regional words and expressions. Consequently, the choice of words is determined in each particular case not only by an informal (or formal) situation, but also by the speaker's educational and cultural background, age group, and his occupational and regional characteristics.

Informal words and word-groups are traditionally divided into three types: *colloquial, slang* and *dialect words and word-groups*.

■ Among other informal words, *colloquialisms* are the least exclusive: they are used by everybody, and their sphere of communication is comparatively wide. There are three groups of colloquial words: literary, familiar and low colloquial. *Literary colloquial words* are informal words that are used in everyday conversational speech by educated people of all age groups. e.g. *bite, snack* – meal

to have a crush on smb – *to fall in love with smb*

phrasal verbs - *to put up, turn up, do away*

shortenings – *pram, exam, flu*

The sphere of communication of literary colloquial words also includes fiction, vast use of informal words is one of the prominent features of 21st century English and American literature. It is quite natural that informal words appear in dialogues in which they realistically reflect the speech of modern people:

"You're at *some sort of* technical college?" she said to Leo, not looking at him ... .

"Yes. I hate it though. I'm *not good enough at maths*. There's a *chap* there *just down from* Cambridge who *puts us through* it. I can't *keep up*. Were you good at maths?"

"Not bad. But I imagine school maths are different."

"Well, yes, they are. I can't *cope with this stuff* at all, it's the whole way of thinking that's beyond me... I think I'm going to *chuck it* and take a *job*."

(From *The Time of the Angels* by I. Murdoch)

However, in modern fiction informal words are not restricted to conversation in their use, but frequently appear in descriptive passages as well. In this way the narrative is endowed with conversational features. The author creates an intimate, warm, informal atmosphere, meeting his reader, as it were, on the level of a friendly talk, especially when the narrative verges upon non-personal direct speech.

Literary colloquial words are to be distinguished from familiar colloquial and low colloquial.

Familiar colloquial is more emotional, free and careless; it is characterized by a great number of ironical or jocular expressions: Would a duck swim? Go fly a kite! That cat won't jump

shut up (for *keep silent*), *to kid*, *rot*, *dead tired*, *to be scared to death*, *to have heaps of time*, *have a good laugh*, *a drag*.

Low colloquial is a term used for illiterate popular speech, it contains vulgar words and elements of dialect.

2.

2.1 Much has been written on the subject of slang that is contradictory and at the same time very interesting.

The Oxford English Dictionary defines slang as "language of a highly colloquial style, considered as below the level of standard educated speech, and consisting either of new words or of current words employed in some special sense."

Slang words are expressive sub-standard substitutes for words of standard vocabulary. Most slang words are metaphors with a jocular ironical colouring: face: clock, biscuit, dish, façade, index, kisser, smiler. This is one of the common objections against slang: a person using a lot of slang seems to be sneering and jeering at everything under the sun.

The bulk of slang is formed by shortlived words. After a slang word has been used in speech for a certain period of time, people get accustomed to it and it ceases to produce that shocking effect for the sake of which it has been originally coined. Most slang words will either disappear from use within a generation or become standardized and they are no longer slang: snob, fan, mob, bet, hitch hiker were once slang words. For the most part they sound somewhat vulgar, cynical and harsh, aiming to show the object of speech in bad light. The slang words have a relatively limited semantic range: there are many slang words for food, alcohol drinks, stealing, jail, death, madness, drug use: Notions that for some reason or other are apt to excite an emotional reaction attract as a rule many synonyms: slang words for money, such as beans, brass, dibs, dough, dead presidents; the slang synonyms for word head are attic, brain-pan upper storey, compare also various synonyms

for the adjective drunk: boozy, cock-eyed, high, soaked, tight and many more. Slang has often attracted the attention of lexicographers. The best-known English slang dictionary is compiled by Eric Partridge.

Traditionally slang is subdivided into **general** which comprises low-colloquial words easily understood by all English speakers (four-eyes (a person wearing glasses) , head (attic, roof, upper storey), cabbage, bread (money) Big cheese /bug important person) , airhead (stupid person) go bananas (go mad) and **special** slang (jargonisms), i.e. words typically used by particular social or professional groups. Special slang words show that the speaker belongs to this group, as different from other people. Originally jargons were used to preserve secrecy within the social group, to make speech incomprehensible to others — such is the thieves' jargon or argot) There is also teenagers' slang/jargon тащиться (go ape (over/ about) something), чувак-kiddo, дискотека (a go-go), school slang, army slang, prison slang (to cool someone, to ice someone (замочить) joint, stick, rocket-порция наркотиков, book-a life sentence.

Rhyming slang (trouble and strife –wife, bees and honey-money, frisky-whisky, plates of meat –feet, dog and bone- telephone. In speech one of the elements can be omitted: I got on the dog to speak to my trouble.

Then why do people use slang?

For a number of reasons. To be picturesque, arresting, striking and, above all, different from others. To avoid the hackneyed "common" words. To demonstrate one's spiritual independence and daring. To sound "modern" and "up-to-date".

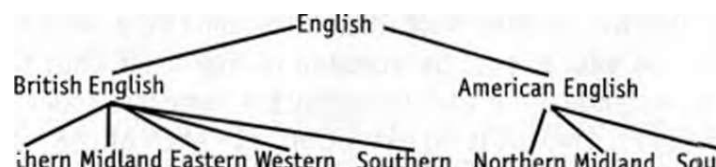
The circle of users of slang is more narrow than that of colloquialisms. It is mainly used by the young and uneducated. Yet, slang's colourful and humorous quality makes it catching, so that a considerable part of slang may become accepted by nearly all the groups of speakers.

2.2 Dialect as "a variety of a language which prevails in a district, with local peculiarities of vocabulary and pronunciation". England has many dialects which have their own distinctive features. Dialectal peculiarities, especially those of vocabulary, are constantly being incorporated into everyday colloquial speech or slang. From these levels they can be transferred into the common stock, i. e. words which are not stylistically marked) and a few of them even into formal speech and into the literary language. Car, trolley, tram began as dialect words.

Dialectal words reflect the geographical background of the speaker. Differences in language use depend on an individual's social and geographical background.

Dialect is a language variety peculiar to one region of the country in which the language is spoken. A dialect is traditionally opposed to Standard English.

The English language has several important dialectal subdivisions, which will be considered in the next topic:

Dialectal words are constantly being incorporated into colloquial and standard English. Nevertheless, regional differences in lexical items exist. For example, a large roll with a variety of meats and cheeses may be called a grinder, a sub, a hero, or a poor boy depending on the region of the USA. Similarly, a carbonated soft drink is called soda in many parts of the USA, in other parts it is called pop, and yet in others it is called tonic or soda pop.

3.

A formal (lofty, bookish) style is required in situations of official or restrained relations between the interlocutors, who try to avoid any personal and emotional colouring or familiarity, and at the same time to achieve clarity of expression (to avoid any ambiguity and misunderstanding). General literary words are associated with written speech. This style is used in poetry and fiction (in descriptions), official (legal, diplomatic, etc.) documents, scientific works, publicistic works or public speeches, etc..

Formal words fall into two main groups: words associated with professional communication and literary-bookish or *learned words*. Bookish words are mostly polysyllabic words drawn from the Romance languages and, though fully adapted to the English phonetic system, some of them continue to sound singularly foreign. Here are some examples: *solitude, sentiment, fascination, hereby, commence, cordial, endeavour, assist*.

Among literary-bookish words a group of poetic words is singled out. These words have a lofty, high-flown colouring. Most of them are archaic. They are used only in poetry and have stylistically neutral synonyms: woe (sorrow), behold (see), quoth (said), steed (horse)

Yet, generally speaking, educated people in both modern fiction and real life use learned words quite naturally and their speech is certainly the richer for it.

On the other hand, excessive use of learned elements in conversational speech presents grave hazards. Utterances overloaded with such words have pretensions of "refinement" and "elegance" but achieve the exact opposite verging on the absurd and ridiculous.

Writers use this phenomenon for stylistic purposes. When a character in a book or in a play uses too many learned words, the obvious inappropriateness of his speech in an informal situation produces a comic effect,

Gwendolen in the play *The Importance of Being Earnest* by Oscar Wilde's *The Importance of Being Earnest* declaring her love for Jack says:

"The story of your romantic origin as related to me by mamma, with unpleasing comments, has naturally stirred the deepest fibres of my nature. Your Christian name has an irresistible fascination. The simplicity of your nature makes you exquisitely incomprehensible to me..."

Eliza Doolittle in *Pygmalion* by B. Shaw engaging in traditional English small talk answers the question "Will it rain, do you think?" in the following way:

"The shallow depression in the west of these islands is likely to move slowly in an easterly direction. There are no indications of any great change in the barometrical situation."

Terms

Hundreds of thousands of words belong to special scientific, professional or trade terminological systems and are not used or even understood by people outside the particular speciality. Every field of modern activity has its specialised vocabulary. There is a special medical vocabulary, and similarly special terminologies for psychology, botany, music, linguistics, teaching methods and many others.

Term, as traditionally understood, is a word or a word-group which is specifically employed by a particular branch of science, technology, trade or the arts to convey a concept peculiar to this particular activity.

So, *bilingual, interdental, labialization, palatalization, glottal stop, descending scale* are terms of theoretical phonetics.

- terms should be monosemantic (polysemy may lead to misunderstanding)
- independent of the context
- have only denotational meaning
- terms should not have synonyms

There are linguists in whose opinion terms are only those words which have retained their exclusiveness and are not known or recognised outside their specific sphere.

Therefore, exchange between terminological systems and the "common" vocabulary is quite normal, and it would be wrong to regard a term as something "special" and standing apart.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий Гуманітарний інститут
Кафедра англійської філології і перекладу

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
З ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ
ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ
з дисципліни «Порівняльна лексикологія англійської та української мов»

галузь знань **03 «Гуманітарні науки»**
спеціальність **035 «Філологія»**

Укладач:

канд. філол.н. Шахновська І.І.

Методичні рекомендації розглянуті та схвалені
на засіданні кафедри англійської філології і перекладу

Протокол № ____ від «__»____2016 р.

Завідувач кафедри _____ Сидоренко С.І.

Методичні рекомендації з виконання контрольних робіт для студентів заочної форми навчання

У 5 семестрі студентом має бути виконана контрольна робота (у формі реферату), у ході виконання якої студент повинен опрацювати основну та додаткову літературу з модуля № 1. Контрольна робота повинна розкривати тему, містити план і список використаної літератури (не менше 5 джерел) і мати обсяг 5-10 стор. (без титульної сторінки та змісту). Контрольна робота може бути написана англійською або українською мовами. Студент самостійно обирає тему контрольної роботи (див. нижче). Номер теми роботи повинен дорівнювати сумі трьох останніх цифр номера залікової книжки студента.

Виклад тексту контрольної роботи повинен свідчити про відповідне опрацювання студентом рекомендованої з даної теми літератури – він повинен бути осмисленим, логічним, аргументованим, структурованим, містити приклади. Контрольна робота не може мати суто компілятивний характер. Потрібно уникати повторів та речей, які не стосуються теми. Студент повинен володіти термінами, використаними в роботі, та вміти пояснити їх.

Вимоги до форматування тексту: гарнітура шрифту – Times New Roman; розмір шрифту – 14 кегль; міжрядковий інтервал – 1; поля: ліве 2,5 см, інші – 1,5 см; нумерація сторінок внизу по центру; при наборі тексту потрібно розрізняти символи дефісу та тире, українські (російські) («») та латинські (“”) лапки. Прохання уніфікувати використання напівжирного шрифту та курсиву при виділенні прикладів та інших фрагментів тексту і не зловживати підкресленням.

Структура роботи:

1 сторінка – титульна (стандартна для контрольних робіт)

2 сторінка – зміст

остання сторінка – список використаної літератури, оформлений за стандартами курсових робіт (<http://er.nau.edu.ua:8080/handle/NAU/11805>).

Теми для контрольних робіт:

Теми для контрольних робіт (рефератів):

1. Порівняльна лексикологія як галузь лінгвістики.
2. Етимологічний аналіз словникового складу сучасної англійської та української мов.
3. Іноземні запозичення у сучасній англійській та українській мовах. Асиміляція запозичень.
4. Словотвір сучасної англійської та української мов. Продуктивні та непродуктивні засоби словотвору.
5. Типи значень слів. Причини виникнення нового значення слова.
6. Словниковий склад мови як система.
7. Синоніми. Синонімічні ряди. Критерії синонімії. Проблема класифікації синонімів.
8. Омоніми. Класифікація омонімів. Джерела омонімії.
9. Словниковий склад англійської мови як адаптивна система. Неологізми.
10. Фразеологія. Проблема визначення фразеологізму.
11. Лексичні особливості різновидів англійської мови у світі.
12. Британський варіант англійської мови.
13. Американський варіант англійської мови. Лексичні особливості.
14. Канадський варіант англійської мови. Лексичні особливості.
15. Австралійський варіант англійської мови. Лексичні особливості.
16. Семасіологія. Причини та типи змін значення слова.
17. Англійська та українська лексикографія. Основні проблеми.
18. Основні шари запозичень в англійській мові.
19. Вплив запозичень на лексичну систему і систему словотвору англійської та української мов.
20. Семантична та структурна класифікація фразеологізмів.
21. Шляхи збагачення лексичного складу англійської та української мов.
22. Характеристика розмовної лексики. Сленг. Діалектизми.
23. Характеристика книжної лексики та особливості її утворення і вживання.
24. Фразеологізми та їх роль у збагаченні словникового фонду мови.
25. Роль семантичної деривації у поповненні лексичного складу англійської мови.
26. Структурні типи слів в англійській та українській мовах
27. Складні слова та їх структурно-семантична характеристика.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Навчально-науковий Гуманітарний інститут
Кафедра англійської філології і перекладу**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
З САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
З ОПАНУВАННЯ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ**

з дисципліни «Порівняльна лексикологія англійської та української мов»

галузь знань **03 «Гуманітарні науки»**
спеціальність **035 «Філологія»**

Укладач:

канд. філол.н. Шахновська І.І.

Методичні рекомендації розглянуті та схвалені
на засіданні кафедри англійської філології і перекладу

Протокол № ____ від «__» ____ 2016 р.

Завідувач кафедри ____ Сидоренко С.І.

Методичні рекомендації
з самостійної роботи студентів з опанування навчального матеріалу
з дисципліни «Порівняльна лексикологія англійської та української мов»

Самостійна робота студента є основним видом засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних занять час. Зміст СРС над конкретною дисципліною визначається робочою навчальною програмою з цієї дисципліни, навчально-методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

З навчальної дисципліни «Порівняльна лексикологія англійської та української мов» самостійна робота студентів передбачає:

- опанування лекційного матеріалу;
- підготовку до практичних занять, написання поточних тестів
- підготовку до написання модульної контрольної роботи.

Теоретичні питання, що винесені на самостійне вивчення:

1. Lexicology and Sociolinguistics.
2. W. Shakespeare and English.
3. Classification of neologisms.
4. The influence of Internet on the language.
5. English borrowings in Ukrainian.
6. Australian English.
7. Canadian English.
8. The History of Dictionary Making.

Рекомендована література:

Антрушина Г.Б. Лексикологія англійського язика: учебн. пособие / Г. Б. Антрушина, О.В. Афанасьєва, Н.Н. Морозова. – М.: Дрофа, 2000. – 287 с.

Покровский И.Н. An essey in comparative lexicology. – Куйбышев: изд-во гос. пединститута, 1980. – 145

Мойсієнко А.К. Сучасна українська літературна мова: Лексикологія. Фонетика: підручник / А.К. Мойсієнко, О.В. Бас-Кононенко, В.В. Бондаренко. – К.: Знання, 2010. – 270 с.

Hughes, A., Trudgill, P. & Watt, D. (Eds.). English Accents and Dialects (4th Ed.). London: Arnold, 2005. –328 p.

John Sinclair. Word Formation. Collins Cobuild English Guides. – London: HarperCollins Publishers Ltd, 1991. – 246p.

Питання для самоконтролю

Шановні студенти, перевірте себе. Якщо Ви знаєте відповіді на ці запитання, Ви готові до написання модульної контрольної роботи з «Порівняльної лексикології англійської та української мов».

1. The Object of Comparative Lexicology of the English and Ukrainian.
2. Connections of Lexicology with other linguistic subjects.
3. The definition of the word. Characteristics of the word as the basic unit of language.
4. Morpheme. Structural types of words.
5. The stem of a word, the difference between a simple word, a stem and a root. Functions of roots, suffixes, prefixes, inflections.
6. Affixation.
7. Word-Composition.
8. Conversion.
9. Shortening.
10. Compound-shortened words.
11. Secondary ways of wordbuilding.
12. Backformation (disaffixation).

13. Etymology.
14. The Role of Native and Borrowed Elements.
15. Etymological doublets.
16. Functional styles.
17. Basic Vocabulary.
18. Colloquial Words.
19. Slang.
20. Professional Terminology.
21. Neologisms, ways of forming neologisms. Semantic groups of neologisms.
22. Standard English.
23. Registers.
24. Two trends in semasiology.
25. Semantics.
26. Types of meaning.
27. Semantic structure of the word.
28. Semantic changes.
29. Componential analysis.
30. Homonymy in English and Ukrainian.
31. Polysemy and Homonymy.
32. Synonymy: definition.
33. Classification of Synonyms.
34. Euphemisms.
35. Antonyms.
36. Valency and collocability.
37. Word-groups in English.
38. Difference between free word-groups and phraseological units.
39. The semantic principle of classification of phraseological units.
40. The structural-semantic principle of classification for phraseological units.
41. Proverbs. Quotations.
42. Classification of dictionaries.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____ Сидоренко С.І.

«_____» _____ 2016 р.

ТИПОВІ ТЕСТИ

З ДИСЦИПЛІНИ «Порівняльна лексикологія англійської та української мов»

Test 1.

Chose the appropriate answer (one option only):

1. Antonyms that represent two interrelated entities, one of which does not exist without another are
  - a) contradictory antonyms
  - b) complementary antonyms
  - c) contrastive antonyms

2. Notional, or ideographic, synonyms
  - a) have identical meaning and can be used interchangeably in one and the same style
  - b) are used in one and the same style, where their meanings exhibit variations
  - c) differ in both meaning and the sphere of application

3. Metaphor is based
  - a) on the similarity of entities
  - b) on the contiguity of entities
  - c) on the subsidiary concept represented by the internal word-form

4. The words “case” (справа) and “case” (коробка) are
  - a) Full lexical homonyms
  - b) Partial lexical homonyms
  - c) Partial lexico-grammatical homonyms

5. Social connotations are inherent in
  - a) Dialectal words
  - b) Jargonisms and professional words
  - c) Terms

6. Which of the following is not a ground of metaphor?
  - a) Location
  - b) General impression

c) Part-whole relation

7. *house – room, family – mother, flock – bird, school – fish* are

- a) hyponyms
- b) equonyms
- c) paronyms

8. Polysemy means that

- a) one and the same sound form signifies several meanings, and these meanings are interrelated
- b) one and the same sound form signifies several meanings, and these meanings are independent
- c) two words signify different meanings, but these meanings are interrelated

9. Neologisms proper

- a) are words that changed their meanings to denote new objects or phenomena
- b) develop in the language to denote objects or phenomena which already have some lexical units to denote them
- c) are new lexical units introduced to denote new objects or phenomena

10. Which of the following is a source of homonymy?

- d) split of polysemy
- e) stylistic differentiation of synonyms
- f) hyponymy

Розробник: канд. філол. н. Шахновська І.І. _____

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ГУМАНІТАРНИЙ ІНСТИТУТ
Кафедра англійської філології і перекладу

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____ Сидоренко С.І.

« _____ » _____ 2016 р.

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ
ДО МОДУЛЬНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ № 1
З ДИСЦИПЛІНИ «ПОРІВНЯЛЬНА ЛЕКСИКОЛОГІЯ АНГЛІЙСЬКОЇ ТА
УКРАЇНСЬКОЇ МОВ »

Тема 1. Предмет та завдання порівняльної лексикології.

Предмет порівняльної лексикології. Завдання порівняльної лексикології. Основні поняття порівняльної лексикології. Методи дослідження лексики.

Основні підрозділи порівняльної лексикології. Лексикологія та соціолінгвістика. Слово як основна одиниця мови. Проблема визначення слова. Структура та мотивація слова.

Тема 2. Словотвір.

Морфемна структура слова. Типи морфем.

Основні способи творення слів. Афіксація. Класифікація суфіксів. Класифікація префіксів. Конверсія. Словоскладання. Класифікація складних слів. Складнопохідні слова. Скорчення. Типи скорочень.

Другорядні способи творення слів. Телескопія. Ономатопаея. Чергування звуків та наголосу. Зворотній словотвір.

Продуктивні та непродуктивні способи словотвору.

Тема 3. Семасіологія.

Семасіологія як розділ лексикології. Типи значення слова. Значення слова та поняття. Структура значення слова. Полісемія. Поняття лексико-семантичного варіанту. Контекст та типи контексту. Зміна значення слова. Основні причини зміни значення. Генералізація та специфікація значення слова. Метафора та метонімія.

Тема 4. Словниковий склад англійської та української мов як система.

Омонімія. Класифікація омонімів, джерела виникнення омонімії. Семантичні класи слів. Синоніми.

Види синонімів. Евфемізми. Антоніми. Види антонімів. Пароніми. Тематичні групи слів. Поняття лексико-семантичного поля. Гіпо-гіперонімічні відношення.

Тема 5. Функціонально-стилістична диференціація словникового складу англійської та української мов.

Стилістично забарвлена та стилістично нейтральна лексика. Поняття літературного стандарту. Книжна лексика. Термінологія. Основні ознаки термінів. Структурні види термінів. Розмовна лексика. Нестандартна лексика. Сленг. Професіоналізми. Жаргон. Діалектизми.

Тема 6. Динаміка словникового складу англійської та української мов.

Історизми та архаїзми. Неологія. Неологізми. Способи утворення неологізмів. Словники неологізмів англійської та української мов.

Тема 7. Фразеологія англійської та української мов.

Фразеологія як розділ лексикології. Вільні словосполучення та фразеологізми. Проблема дефініції фразеологізмів. Структурна, семантична, функціональна класифікації фразеологізмів. Значення фразеологічної одиниці. Основні джерела походження фразеологічних одиниць англійської та української мов. Семантичні відношення у фразеології. Стилістичні аспекти фразеологічної системи англійської та української мов. Прислів'я та приказки.

Тема 8. Походження словникового складу англійської та української мов.

Етимологія як розділ лексикології. Спільноіндоєвропейська лексика. Слова германського походження в англійській та слов'янського походження в українській мові. Запозичення, типи запозичень. Основні групи запозичень в англійській та українській мовах. Інтернаціоналізми. Етимологічні дублети.

Тема 9. Лексикографія англійської та української мов.

Лексикографія як розділ лексикології. Історія британської, американської та української лексикографії. Основні проблеми лексикографії. Типи та класифікації словників.

Тема 10. Варіативність словникового складу англійської та української мов.

Регіональні варіанти англійської та української мов. Діалектна класифікація британського варіанту англійської мови. Діалектна класифікація американського варіанту англійської мови. Канадський, австралійський та новозеландський діалекти англійської мови.

Список рекомендованої літератури:

1. Верба Л.Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов: навч. посібник для перекладацьких відділень вузів / Л.Г. Верба. – Вінниця: Нова книга, 2003. – 203 с.
2. Бугайчук О.В. Лексикологія англійської та української мов: метод. розробка / О.В. Бугайчук. – К: НАУ-друк, 2004. – 56 с.
3. Квеселевич Д.І., Сасіна В.П. Практикум з лексикології сучасної англійської мови: навч. посібник / Д.І. Квеселевич, В.П. Сасіна. – Вінниця: Нова книга, 2001. – 117 с.
4. Nikolenko A.G. English Lexicology – Theory and Practice. – Вінниця, Нова книга, 2007. – 567 с.
5. Арнольд И.В. Лексикология современного английского языка / И.В. Арнольд. – М.: Высш. шк., 1986. – 286 с.
6. Мостовий М. І. Лексикологія англійської мови / М.І. Мостовий – Харків: Основа, 1993. – 321 с.
7. Харитончик З.А. Лексикология английского языка / З.А.Харитончик. – Минск: Виша школа, 1992. – 346 с.

Розробник: канд. філол. Шахновська І.І. _____

Зразок модульної контрольної роботи

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ГУМАНІТАРНИЙ ІНСТИТУТ КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ І ПЕРЕКЛАДУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри
англійської філології і перекладу

_____ С. Сидоренко
«_____» _____ 2016 р.

Модульна контрольна робота № 1

з навчальної дисципліни «Порівняльна лексикологія англійської та української мов»

1. Define the particular type of word-building process by which the following words were made .

renewal,	dark green
merry-go-round	CNN
fatalism	мамуся
a torchlight	ВНЗ
to baby-sit	сільсько-господарський

2. Group the following English and Ukrainian compound words according to the following types: neutral (without linking elements), morphological (with linking elements) and syntactically-complex words.

A sit-at-home sort, theatre-goer, handicraft, golden-haired, TV-set, breakfast-in-the-bedder, cross-examination; a wait-and-see attitude, well-dressed , суспільно-політичний, школа-інтернат.

neutral	morphological	syntactically-complex
----------------	----------------------	------------------------------

3. The leading semantic component in the semantic structure of a word is usually called

a) connotative component,	c) stylistic component
b) denotative component,	d) referent.

4. Classify the following words according to the type of semantic change: narrowing, degradation, extension, elevation.

- Marshal "a military title" - OE "a person who looks after horses"
- Hound "hunting dog of a particular breed " - OE "dog"
- Demagog "an unprincipled politician" – Gr "leader of the people"
- Engine "machine, mechanical device" - OE "anything used to do smth."

5 .Metaphor is based

- a) on the similarity of entities
- b) on the contiguity of entities
- c) on the subsidiary concept represented by the internal word-form
- d) on the application of a part of the entity to the whole entity.

6. family tree, jump at the conclusion, fruitful work are

a) examples of metaphoric expressions	c) examples of metaphoric epithets
b) examples of metonymy	d) examples of generalization of meaning

7. The most productive types of word-building in Modern English are (several options)

- a) blending
- b) conversion
- c) affixation
- d) composition
- e) sound interchange
- f) back formation (disaffixation)

8. The word **tree** for the words **pine, oak, ash, maple** is

- a) hyperonym
- b) synonymic dominant
- c) lexico-semantic variant
- d) paronym

9. **sad- jolly, good-bad, interesting-boring** are

- a) converse antonyms
- b) hyponyms
- c) contradictory antonyms
- d) gradable antonyms

10 **There are the following types of synonyms (several options):**

- a) converse synonyms
- b) root synonyms
- c) ideographic synonyms
- d) stylistic synonyms
- e) affixal synonyms

11. **Group the words according to their semantic relations:**

camel, lemon, driver, apple, elephant, celebrated, teacher, pear, tiger, animal, profession, musician, fruit, poet, notorious, cherry, fame, glory.

12. **The words pear ra pair-are:**

- a) homoforms
- b) homophones
- c) homographs
- d) grammatical homonyms

13. **Which of these statements are true about terms (several options):**

- a) terms have stylistic connotation
- b) terms should be monosemantic
- c) terms are independent of the context
- d) terms should not have synonyms

14. **Group the words into: stylistically neutral, literary-bookish and colloquial:**

illusionary, begin, rip-off, sufficient, doc, turn up, divergent, sunny, solar, sky, hereby, paternal, tip-top, dandy.

stylistically neutral:

literary-bookish:

colloquial:

15. **Explain the meaning of a phraseological unit:**

1) an eager beaver 2) to spill the beans 3) to pay through the nose 4) to see eye to eye with someone 5) the salt of the earth

16. **The phraseological units to add fuel to the flame, to be on the wrong track are:**

- a) phraseological unities
- b) phraseological combinations
- c) phraseological fusions.

	Система менеджменту якості НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС навчальної дисципліни «Порівняльна лексикологія англійської та української мов»	Шифр документа	СМЯ НАУ НМК 12.01.03-01-2016
		Стор. 22 з 23	

Зразок
(Ф 03.02 – 89)

Національний авіаційний університет
Навчально-науковий Гуманітарний інститут
Кафедра англійської філології і перекладу
галузь знань 03 «Гуманітарні науки»
спеціальність 035 «Філологія»
Дисципліна «Порівняльна лексикологія англійської та української мов»

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА
Варіант № 1

1. Define the range of problems studied by Contrastive lexicology of the English and Ukrainian languages.

2. Analyze the following lexical units in terms of word-formation:

sky-scraper, workaholic, criticize, fridge, stage-manager, to tip-toe, peacock, вітерець, лікар-терапевт, жовто-блакитний.

3. Comment on the semantic and structural type of the following phraseological units:

to kick the bucket, a kettle of fish, once in a blue moon, to break a promise, red tape, to buy a pig in a poke, wet blanket, прикусити язика, викинути коника, біла ворона.

	Система менеджменту якості НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС навчальної дисципліни «Порівняльна лексикологія англійської та української мов»	Шифр документа	СМЯ НАУ НМК 12.01.03-01-2016
		Стор. 23 з 23	

03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	зміненого	заміненого	нового	анульованого			

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЙ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності